

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 8 maart 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-013318 - gemeente Ede
Activiteit : renovatie van 50 woningen aan de Kolkakkerweg en Patrimoniumweg te
Ede
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Woonstede te Ede
Zaaknummer : 2017-013318

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Woonstede, Postbus 191, 6710 BD te Ede, hierna te noemen de aanvrager, van 26 september 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 26 september 2017 ontvingen wij een aanvraag van Woonstede voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 2 en 4 voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen en vernielen van nesten, voortplantings- en rustplaatsen van de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen voor de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 16 en 27 februari 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 5 februari 2018 en bij e-mail van 26 februari 2018 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en artikel 3.8 lid 1 en lid 5 (Habitatrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Woonstede, Postbus 191, 6710 BD te Ede;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
	Vogelrichtlijn		
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
	Habitatrichtlijn		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1. De adressen van de te renoveren woningen zijn Kolkakkerweg 14 t/m 56 (even) en 11 t/m 63 (oneven) en Patrimoniumweg 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2019.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013318.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013318.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013318.
10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger.
11. De deskundige op het gebied van de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013318. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Soortspecifieke voorschriften

12. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' (tabel 2) en zoals genoemd in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
13. De deskundige op het gebied van de Gierzwaluw en de Huismus begeleidt in elke geval het ongeschikt maken van verblijfplaatsen. De deskundige dient de daken eerst te inspecteren op gebruik van nesten. Indien nesten in gebruik zijn genomen, kan de betreffende woning niet ongeschikt gemaakt worden en dient er gewacht te worden tot na het broedseizoen en/of na het verlaten van de nest. Na het ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.
14. De deskundige op het gebied van vleermuizen begeleidt het ongeschikt maken van verblijfplaatsen. Na de overspannen van de daken met netten dient de deskundige bij het verwijderen van de dakpannen een fysieke controle uit te voeren op aanwezigheid van vleermuizen. Indien er vleermuizen worden aangetroffen, dient gewacht te worden met de werkzaamheden totdat de vleermuizen zelfstandig vertrokken zijn.
15. Er worden verspreid over de daken tien dakpannen met invliegopeningen voor de Laatvlieger aangebracht. Deze pannen worden aangebracht bij daken gericht op het oosten, zuiden of het westen. Ter hoogte van de invliegopeningen wordt op de dakisolatie een ruwe laag aangebracht.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Er worden 50 woningen gerenoveerd. De renovatiewerkzaamheden aan de buitenzijde van woningen betreffen asbestsanering, gedeeltelijk vervangen van de dakconstructie en aanbrengen van dakisolatie, dichtzetten van de zolderverdieping tussen de woningen, vervangen van dakpannen, vervangen van dakbedekking van platte daken inclusief dakranden en loodslabben, vervangen van dakgoten en regenpijpen, vervangen van buitenkozijnen inclusief het toepassen van HR++ beglazing, vervangen van vensterbanken, plaatselijk herstellen van voegwerk en metselwerk, aanbrengen van gevelisolatie aan de binnenzijde en het vervangen van een deel van de aan- en bijgebouwen. De renovatiewerkzaamheden gaan van start in mei 2018 en zullen in twee fases plaatsvinden. In fase 1a worden de huizen aan de zuidzijde (oneven nummers) gerenoveerd en in fase 1b (even nummers) worden de huizen aan de noordzijde gerenoveerd. Hierdoor zal een deel van de woningen in een deel na de broedperiode van 2018 worden gerenoveerd. Alle woningen zullen vóór april 2019 gereed zijn.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

In januari 2015 is een quickscan uitgevoerd, waaruit is gebleken dat beschermde flora en vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, Eekhoorn, Steenmarter, Huismus, Gierzwaluw en Ransuil niet uit te sluiten zijn. In de periode april tot en met oktober 2015 is nader onderzoek uitgevoerd, waaruit volgt dat er uitsluitend vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw in het plangebied voorkomen. Het plangebied is onderdeel van een groter onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied is voor vleermuizenonderzoek in vier deelgebieden verdeeld en voor vogelonderzoek in 2 deelgebieden.

Vleermuizen

Voor de inventarisatie van vleermuizen is gewerkt volgens het Vleermuisprotocol 2013. Dit houdt onder andere in dat de veldrondes in geschikte periodes en op geschikte tijden zijn uitgevoerd en er opnames van vleermuisgeluiden zijn gemaakt en geanalyseerd. Het plangebied ligt in drie deelgebieden van het onderzoeksgebied, waarbij voor elk deelgebied één ochtend- en één avondbezoek in de zomerperiode en twee avondbezoeken in het najaar heeft plaatsgevonden.

Huismus

Er is volgens de methode beschreven in de soortenstandaard Huismus geïnventariseerd. Het plangebied ligt één deelgebied van het onderzoeksgebied. Er zijn twee veldbezoeken (23 april en 14 mei) in de uren na zonsopkomst gebracht, zowel vanaf de openbare weg als vanuit de achtertuinen van woningen. Op zicht en geluid is gezocht naar nesten en andere essentiële onderdelen, zoals kwetterplekken, van het leefgebied van de Huismus. Er is tijdens de andere veldbezoeken voor met name Gierzwaluw gelet op indicaties van nesten van Huismus.

Gierzwaluw

Er is volgens de methode beschreven in de soortenstandaard Gierzwaluw geïnventariseerd. Het plangebied ligt één deelgebied van het onderzoeksgebied. Er zijn drie veldbezoeken (8 en 29 juni en 9 juli) in de uren voor zonsopgang gebracht. Er is gelet op verhoogde activiteit van gierzwaluwen, groepen die een tijdlang rond in de lucht boven verblijfplaatsen vliegen, schermutselingen van 'bouncende' juveniele gierzwaluwen, roepgeluiden vanuit nestlocaties en witte uitwerpselen aan de dakrand. Daarnaast is tijdens de andere veldbezoeken voor flora, vleermuizen en Huismus gelet op indicaties van nesten van Gierzwaluw.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn in het plangebied aangetroffen:

- 30 nesten van de Huismus onder de dakpannen van te renoveren woningen en vier kwetterplekken;
- 19 nesten van de Gierzwaluw. Alle vastgestelde nesten bevinden zich onder het dak. Invliegmogelijkheden onder de dakgoot en onder de gevelflap van de dakpannen aan de kopse zijden worden het meest benut, maar ook invliegen over de dakgoot en onder de onderste dakpannen is vastgesteld;
- Er zijn twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis bij de dakranden van de te renoveren woningen. De paarverblijfplaats kan tevens als winterverblijfplaats fungeren;
- Eén zomerverblijfplaats van de Ruige dwergvleermuis bij de dakrand aan de oostkant van een te renoveren woning;
- Een kraamverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis in de gebouwen van een school grenzend aan het plangebied;
- Drie vliegroutes voor Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Gezien de geringe hoeveelheid dieren en de aard van de omgeving zijn deze geen essentiële vliegroutes;
- Het gehele plangebied fungeert als foerageergebied voor Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Gezien het gedrag van de geringe hoeveelheid dieren en de aard van het plangebied en de omgeving, betreft het hier geen essentieel foerageergebied;
- Rosse vleermuis is aangetroffen, maar heeft geen binding met plangebied. Verder is een onbepaalde vleermuis aangetroffen, waarschijnlijk een Bosvleermuis. Ook dit dier had geen binding met het plangebied.

Geen voortplantings- of rustplaatsen zijn aangetroffen van:

- Laatvlieger

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden zullen:

- 30 nesten van de Huismus deels in het broedseizoen en deels buiten het broedseizoen tijdelijk niet beschikbaar zijn (Een groot deel van de nestplaatsen bevindt zich nu onder de onderste rijen pannen maar er zijn ook nesten die vanaf de randpannen bij kopse gevels benaderd worden en bij de nokvorsten. Hoewel de pannen op de daken vervangen worden, zijn na de renovatie de onderste pannenrijen weer beschikbaar als nestplaatsen omdat het vogelsschroot na de tweede pannenrij wordt geplaatst. Voor de nestplaatsen bij de kopse gevels en de nokvorsten geldt dat weer nestlocaties beschikbaar zijn in de vorm van alternatieve voorzieningen);
- 8 nesten van de Gierzwaluw in het broedseizoen tijdelijk niet beschikbaar zijn. De verblijfplaatsen zijn na de renovatie weer beschikbaar in de vorm van gierzwaluwpannen op of zeer dicht bij de huidige nestlocatie;
- Twee zomerverblijfplaatsen en één paar- en winterverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis tijdelijk niet beschikbaar zijn. Na de renovatie zijn de dakranden waar nu de verblijfplaatsen aanwezig zijn, weer toegankelijk. Daarnaast worden open stootvoegen gerealiseerd zodat na de renovatie ruim voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn;
- Eén zomerverblijfplaats van de Ruige dwergvleermuis tijdelijk niet beschikbaar zijn. Na de renovatie zijn de dakranden waar nu de verblijfplaatsen aanwezig zijn, weer toegankelijk. Daarnaast worden open stootvoegen gerealiseerd zodat na de renovatie ruim voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen
Er zijn geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode
Uit de aanvraag blijkt dat er geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen
Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	De woningen aan de noordzijde (even nummers) van de Kolkakkerweg worden buiten het broedseizoen gerenoveerd, dat wil zeggen pas vanaf begin september 2018 en worden afgerond voor start van het broedseizoen 2019.	Er zijn uiterlijk in november 2017 tien nestkasten met elk drie invliegopeningen (NK MU 02 Nestkast Mus / 40x18x30 cm (LxBxH)) geplaatst. Daarnaast zijn in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden gezien de woningen uit dezelfde bouwperiode en met dezelfde bouwstijl aanwezig zijn.	Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden of uiterlijk in maart worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door de daken te overspannen met netten.	Er worden 100-200 permanente nestgelegenheden gerealiseerd door het vogelsschroot twee pannenlatten hoger, gemeten vanaf de dakgoot, te plaatsen. De foerageergebieden en de kwetterplekken worden niet aangetast door de renovatie.

Gierzwaluw	De woningen aan de noordzijde (even nummers) van de Kolkakkerweg worden buiten het broedseizoen gerenoveerd, dat wil zeggen pas vanaf begin september 2018 en worden afgerond voor start van het broedseizoen 2019.	De woningen aan de zuidzijde van de Kolkakkerweg worden vóór het broedseizoen gerenoveerd. Hiervoor worden uiterlijk in maart 2018 55 nestkasten (NK GZ 01 Nestkast Gierzwaluw) en minimaal 2 kasten per locatie opgehangen	Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden of uiterlijk in maart worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door de daken te overspannen met netten.	Bij voorkeur worden per op het noorden of oosten gelegen dak 2 tot 5 gierzwaluwpannen (incl. onderbak) geplaatst met in totaal 100 - 150 permanente nestlocaties. Indien niet mogelijk worden gierzwaluwkasten (nestkast gierzwaluw woodstone Madrid of vergelijkbaar) onder dakranden met een minimale hoogte van 4 meter geplaatst.
Gewone dwergvleermuis/ Ruige dwergvleermuis		Er zijn zestien (acht in augustus 2017 en acht in januari 2018) vleermuiskasten (VK MP 02 Vleermuizenkast / 78x51x16,5 cm (LxBxD)) aan gevels bij woningen binnen 150 m van de huidige verblijfplaatsen gerealiseerd.	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt door de daken te overspannen met netten, waarbij voldoende ruimte blijft tussen de muur en de netten. Tussen het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen en aanvang van de werkzaamheden zitten minimaal drie avonden waarbij de avondtemperatuur 10 graden of hoger is geweest.	De spouwmuren blijven behouden. In kopse gevels van de woningen aan de zuidzijde van de Kolkakkerweg worden 36 open stootvoegen aangebracht. De open stootvoegen hebben een breedte van 1,5 cm en een hoogte van een baksteen en worden op een hoogte van minimaal 3 meter geplaatst. De afstand tussen de open stootvoegen is ongeveer 1 meter.
Laatvlieger				Er worden tien dakpannen met invliegopeningen aangebracht, verspreid over de daken gericht op het oosten, zuiden of het westen. Ter hoogte van de invliegopeningen wordt op de dakisolatie een ruwe laag aangebracht.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis en de verboden en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Gierzwaluw en Huismus

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de Gierzwaluw en Huismus op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. Ter mitigatie worden tijdig voldoende tijdelijke alternatieve voorzieningen in de vorm van nestkasten voor de soorten gerealiseerd. Doordat de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden, zullen op elke moment nestplaatsen in (de omgeving van) het plangebied aanwezig zijn. Na de uitvoering van het

project zullen voldoende permanente voorzieningen ingebracht worden, waardoor het totale aanbod aan nesten voor de Gierzwaluw en de Huismus behouden blijft. Hierdoor blijft de functionaliteit van de verblijfplaatsen tijdens en na de werkzaamheden gegarandeerd. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Als aanvullende maatregel dient in het kader van zorgvuldig handelen ecologische begeleiding van een deskundige op het gebied van de Gierzwaluw en de Huismus bij de uitvoering van de werkzaamheden te zijn. De deskundige dient de daken eerst te inspecteren op gebruik van nesten voordat de daken met netten worden overspannen. Indien nesten in gebruik zijn genomen en het broeden is begonnen, kan de betreffende woning niet ongeschikt gemaakt worden en dient er gewacht te worden tot na het broedseizoen. Na het ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.

Vleermuizen

Het ecologisch onderzoek naar vleermuizen is niet geheel conform het Vleermuisprotocol 2013 uitgevoerd, omdat er niet te allen tijde overzicht is gehouden op driekwart van het plangebied. Daarnaast is niet voldaan aan het aantal onderzoeksronde voor de Laatvlieger. Hiermee kunnen voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen zijn gemist. Echter, doordat de spouwmuren van de te renoveren woningen behouden blijven, zullen deze beschikbaar blijven voor vleermuizen. Hierdoor zijn er te allen tijde uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving aanwezig. Voor het aantasten van de vastgestelde zomer- en paarverblijfplaatsen van de Gewone en Ruige dwergvleermuis zijn ter mitigatie tijdig voldoende tijdelijke voorzieningen in de vorm van vleermuiskasten in de directe omgeving aangebracht. Na de werkzaamheden zijn er voldoende permanente voorzieningen aanwezig. Daarnaast worden voor de Laatvlieger als aanvullende mitigatie tien dakpannen met invliegopeningen verspreid over de te renoveren woningengeplaatst, gericht op het oosten, zuiden en westen. De invliegopeningen worden daarbij voorzien van een ruwe laag op de dakisolatie voor grip. Hiermee is het aannemelijk dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen voor vleermuizen behouden blijft. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In het kader van zorgvuldig handelen dient er ecologische begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen bij de uitvoering van het project te zijn. Na het ongeschikt maken van de woningen, dient de deskundige bij het verwijderen van de dakpannen een fysieke controle uit te voeren op aanwezigheid van vleermuizen. Indien er vleermuizen worden aangetroffen, dient gewacht te worden met de werkzaamheden totdat de vleermuizen zelfstandig vertrokken zijn.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt grotendeels overeen met de aangevraagde soorten en verboden,.

Om ervoor te zorgen dat de maatregelen worden uitgevoerd zijn deze tevens in de voorschriften opgenomen.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Alternatieve locatie

Renovatie is locatiegebonden. Alternatieve locaties zijn niet aan de orde.

Alternatieve werkwijze

De woningen voldoen niet meer aan de huidige eisen voor wat betreft isolatie en daarnaast is er asbest aanwezig. Omdat de Kolkakkerweg het meest karakteristiek is voor de Kolkakkerbuurt is op verzoek van de bewoners besloten de woningen niet te slopen maar te renoveren. Omdat de staat van de woningen nog voldoende is om renovatie toe te passen is dit, ook voor de beschermde soorten, een beter alternatief dan sloop en nieuwbouw.

De fasering en de planning van het project is opgesteld in nauw overleg met de bewonerscommissie van de Kolkakkerbuurt, waarbij individuele gesprekken met alle huurders in de buurt zijn gevoerd. De uitkomst van deze gesprekken zijn leidend geweest voor het opstellen van de planning en de fasering.

Met de gemeente en huurdersorganisaties is afgesproken dat gedurende de periode 2018-2022 jaarlijks ongeveer 40 woningen worden gerenoveerd/nieuw gebouw in de Kolkakkerbuurt. Dit zijn harde prestatieafspraken op het gebied van Volkshuisvesting. De renovatie van 50 woningen aan de Kolkakkerweg wordt als eerste fase aangemerkt. Met de huurders in de wijk is afgesproken dat met een nieuwe fase gestart wordt als de vorige fase is afgerond. Op deze wijze kunnen bewoners uit fase 2 verhuizen naar de afgeronde fase 1. Omdat fase 2 begin/medio 2019 start, moet een groot deel van fase 1 in 2018 afgerond zijn. Om die reden is het niet mogelijk om de gehele renovatie pas in september 2018 te laten starten.

Alternatieve periode

Door de omvang en de fasering van de renovatie neemt de renovatie ongeveer één jaar in beslag. Door het jaarronde gebruik en de duur van de renovatie is het niet mogelijk de periode zo te kiezen dat er geen effect op de beschermde soorten te verwachten is.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De werkzaamheden worden in 2 fases uitgevoerd, waardoor tijdens de werkzaamheden de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis. Ruige dwergvleermuis en de Laativlieger al gebruik kunnen maken van woonblokken die gereed zijn. Hierdoor zijn er te allen tijde uitwijkmogelijkheden voor de soorten aanwezig en zijn er geen alternatieve locaties, wijze van uitvoering en periodes voorhanden die minder negatieve effecten op de soorten hebben.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn. Dit is aangegeven in tabel 1.

De wijk Kolkakkerbuurt is de eerste tuindorp van Ede en is rond 1920 gebouwd, De wijk bestaat uit voornamelijk eengezinswoningen. Kolkakkerbuurt heeft vanwege haar open bebouwing en verkavelingsopzet een cultuurhistorische waarde.

Een groot deel van de woningen in de buurt zijn zowel woon- als bouwtechnisch in twijfelachtige en grotendeels zelfs slechte staat. Gezien de cultuurhistorische waarde en de wens van de bewoners om een gedeelte van de gehele wijk te behouden, is het besluit genomen een deel te renoveren en het overige deel nieuw te bouwen. Vanuit deze achtergrond zijn al veel bewoners van de huurwoningen aan de Kolkakkerweg al lange tijd in afwachting van de vernieuwing van de buurt. Een belangrijk aspect hierbij is dat de bewoners waarde hechten aan een betaalbare woning die netjes, gezond en veilig is.

Bewoners willen graag dat de dagelijkse irritatie van woon- en leef-ongemakken in de woningen worden opgelost. De punten die het leefklimaat aantasten zijn onder andere woningen die veel scheuren vertonen, tocht- en vochtverlast, verzakte constructies (als fundering en daken), enkel glas, asbest en lekkages.

Daarbij is het een kans in te springen op de vergrijzing in de buurt en te anticiperen om meer mensen met een zorgvraag te kunnen huisvesten in de buurt en daarmee een langere woonduur in de buurt bieden.

De renovatie geeft een concrete invulling op het verbeteren van het leefklimaat alsmede aan het behoud van de cultuurhistorische waarde in de buurt. Daarnaast wordt ook ingezet op het verduurzamen van de woningen naar label A of B en het verkleinen van de gezondheidsrisico's voor bewoners door verwijderen van asbest en het aanbrengen van o.a. mechanische ventilatie.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Gierzwaluw

Landelijk is de staat van instandhouding van Gierzwaluw gunstig. Op basis van gegevens van het Meetnet Broedvogels (SOVON) blijkt er geen significante afname of toename van het aantal broedparen vastgesteld te kunnen worden. Regionaal en plaatselijk is de staat van instandhouding van Gierzwaluw goed. Uit nader onderzoek en uit eerdere onderzoeken in Ede en omgeving is gebleken dat Gierzwaluw algemeen in dorpen en steden voorkomt. Ook in het buitengebied zijn enkele keren nestlocaties van Gierzwaluwen aangetroffen.

Huismus

Landelijk is de staat van instandhouding van Huismus matig ongunstig. Op basis van gegevens van het Meetnet Broedvogel (SOVON) blijkt de achteruitgang die sinds 1975 zichtbaar was, sinds 2000 te zijn gestopt. Het aantal broedvogels heeft zich vanaf dat moment gestabiliseerd. Regionaal en plaatselijk is de staat van instandhouding van Huismus goed. Uit het nader onderzoek en uit eerdere onderzoeken in Ede en omgeving is gebleken dat Huismus algemeen voorkomt, zowel in dorpen en steden als bij bebouwing in het buitengebied.

Gewone dwergvleermuis

Landelijk is de staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis gunstig. Op basis van NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar blijkt de populatie van Gewone dwergvleermuis landelijk toe te nemen. Regionaal en plaatselijk is de staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis gunstig. Uit het nader onderzoek en uit eerdere onderzoeken in Ede en omgeving is gebleken dat Gewone dwergvleermuis algemeen voorkomt, zowel in dorpen en steden als bij gebouwen in het buitengebied.

Ruige dwergvleermuis

Landelijk is de staat van instandhouding van Ruige dwergvleermuis goed. Op basis van NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar lijkt de populatie van Ruige dwergvleermuis landelijk toe te nemen. Regionaal en plaatselijk is de staat van instandhouding van Ruige dwergvleermuis gunstig, maar regionaal kunnen de aantallen fluctueren omdat het een migrerende soort is. Uit het naderonderzoek en uit eerdere onderzoeken in Ede en omgeving is gebleken dat Ruige dwergvleermuis algemeen voorkomt, zowel in dorpen en steden als bij gebouwen in het buitengebied.

Laatvlieger

Landelijk is de staat van instandhouding van Laatvlieger goed. De soort komt in Nederland algemeen voor. In de afgelopen jaren zijn Laatvliegers op meer plaatsen waargenomen dan daarvoor, maar het is niet zeker of er sprake is van een toename in aantallen of een verandering in verspreiding. Regionaal en plaatselijk is de staat van instandhouding gunstig. Uit eerdere onderzoeken in Ede en omgeving is gebleken dat Laatvlieger zowel regelmatig voorkomt in de dorpen en steden als bij boerderijen in het buitengebied. Ook in de NDFF is een groot aantal waarnemingen van laatvlieger in Ede en omgeving opgenomen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Gierzwaluw

Door de fasering van de werkzaamheden worden acht nesten van de Gierzwaluw in de broedperiode aangetast. De overige nesten worden tijdens de afwezigheid van de soort verwijderd. Er worden voldoende tijdelijke voorzieningen geclusterd in de directe omgeving aangebracht, waar andere nesten van de Gierzwaluw zijn aangetroffen. Hierdoor is het aannemelijk dat de soort de voorzieningen tijdig zal ontdekken en in gebruik zal nemen. Daarnaast worden voldoende permanente voorzieningen ingebouwd in de te renoveren woningen. Door vóór de broedperiode en/of voorafgaand aan de werkzaamheden de huidige nesten van de Gierzwaluw ongeschikt te maken met hulp van een ecologisch deskundige wordt er zorgvuldig gehandeld. Hiermee is het aannemelijk dat de Gierzwaluw in het projectgebied aanwezig blijft.

Huismus

Door de werkzaamheden gaan dertig nesten van de Huismus verloren. De werkzaamheden worden deels in de broedperiode van de soort uitgevoerd. Door vóór de broedperiode en/of voorafgaand aan de werkzaamheden de huidige nesten van de soort ongeschikt te maken met hulp van een ecologisch deskundige wordt er zorgvuldig gehandeld. De foerageergebieden blijven intact en de werkzaamheden worden gefaseerd in ruimte en tijd uitgevoerd, zodat er op elk moment voldoende functionerende verblijfplaatsen aanwezig blijven voor de Huismus. Er worden voldoende geschikte alternatieve nestplaatsen voor de soort gerealiseerd, waardoor het totale aanbod aan nesten behouden blijft. In de directe omgeving van het projectgebied zijn meerdere nesten van de Huismus aangetroffen. Hiermee is het aannemelijk dat de soort in het projectgebied aanwezig blijft.

Gewone en Ruige dwergvleermuis

Door de werkzaamheden gaan vier voortplantings- en rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis verloren. Er zijn tijdig voldoende tijdelijke voorzieningen voor de soorten in de omgeving gerealiseerd. De spouwmuren blijven toegankelijk, waarin open stootvoegen gecreëerd worden ter permanente mitigatie. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het projectgebied meerdere voortplantings- en rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Hiermee is het aannemelijk dat de soort in het projectgebied aanwezig blijft.

Laatvlieger

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn alleen waarnemingen gedaan van foeragerende Laatvliegers. Als gevolg van het onvolledige onderzoek, waardoor verblijfplaatsen van de soort gemist kunnen zijn, en ter voorkoming dat de activiteit wezenlijke effecten heeft op de staat van instandhouding, zijn aanvullende mitigerende maatregelen voorgeschreven. Hiermee is het aannemelijk dat de soort in (de omgeving van) het plangebied aanwezig blijft.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Arnhem, 8 maart 2018

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- **Bijlage 2:** Kaart met locaties van de tijdelijke en permanente alternatieve voorzieningen voor de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger

BIJLAGE 1: Kaart met projectlocatie

Figuur 1: Overzicht kadastrale grenzen en ligging plangebied (groen omlijnd)

Kadastrale gegevens:

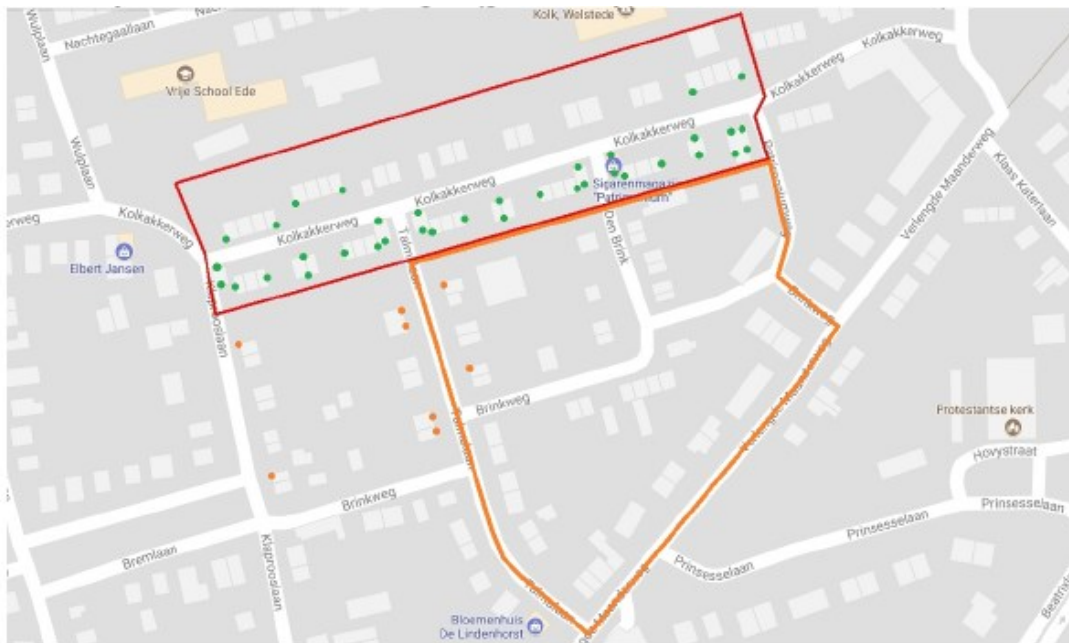
Gemeente: Ede

Sectie: K

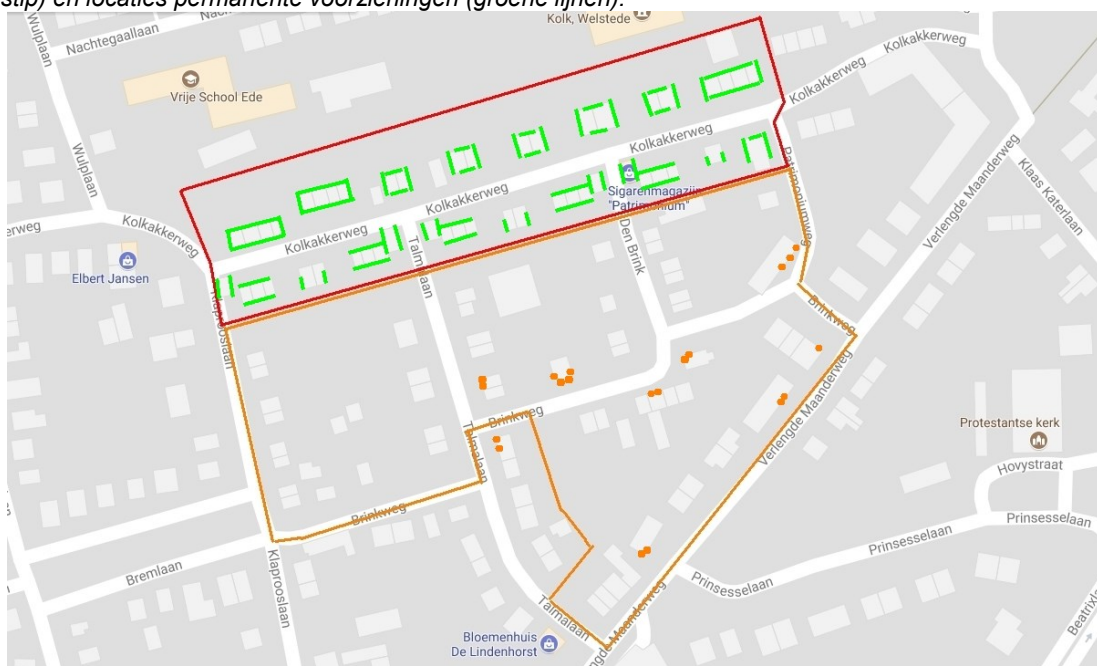
Perceelsnummer: 8394, 5066, 5067 en 5068.

BIJLAGE 2: Kaart met locaties van de tijdelijke en permanente alternatieve voorzieningen voor de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en de Laativlieger

Figuur 2: Overzicht maatregelen voor Gewone en Ruige dwergvleermuizen met locaties van tijdelijke vleermuiskasten (oranje stip), zoekgebied nog te plaatsen kasten nog te plaatsen tijdelijke kasten (oranje omlind) en locaties permanente voorzieningen (groene stip).

Figuur 3: Overzicht maatregelen voor Huismus met locaties van tijdelijke kasten met 3 openingen (oranje stip) en locaties permanente voorzieningen (groene lijnen).

Figuur 4: Overzicht maatregelen voor Gierzwaluw met locaties van tijdelijke kasten (licht groene stip) en locaties voor permanente voorzieningen (2 tot 5 gierzwaluwpannen per donker groene stip).

Figuur 5: Overzicht maatregelen voor Laatzvlieger met locaties voor permanente voorzieningen (1 vleermuispan per blauwe stip).

